

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenåлма

Vår dato:

12.02.2020

Vår ref:

2019/14947

Deres dato:

03.02.2020

Deres ref:

3270/2020/033/EMIRAA

Ørland kommune

Alf Nebbs gate 2

7160 BJUGN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ingrid Gjeltén, 73 19 91 51

Returneres til kommunen - anmodning om lovlighetskontroll - vedtak fattet i kommunestyret i Ørland kommune – sakene PS 19/54, PS 19/59, PS 20/11, PS 20/17

Ørland kommune har oversendt krav om kontroll av lovligheten av flere vedtak fattet av kommunestyret.

Fylkesmannen er kommet til følgende:

Vilkårene for at Fylkesmannen skal foreta en kontroll av lovligheten av sak PS 19/54 og PS 19/59 er ikke til stede. Lovlighetskontroll foretas derfor ikke.

Krav om kontroll av lovligheten av vedtak PS 20/11 og PS 20/17 returneres kommunen da kommunestyret selv må ta stilling til kravet først. Dersom vedtakene opprettholdes sendes lovlighetskontrollen til Fylkesmannen igjen.

Innledning

Vi viser til oversendelse fra Ørland kommune datert 3. februar 2020 og tilleggsopplysninger oversendt 4. februar 2020. Det bes om Fylkesmannens lovlighetskontroll av kommunestyret i Ørland kommune sine vedtak i sak PS 19/54 og sak PS 19/59 12. desember 2019, jf kommuneloven § 27-1 første ledd fjerde setning.

I sak PS 19/59 ble det vedtatt å opprette et nytt hovedutvalg for Strategi og Drift. Det ble vedtatt at rådmannen skulle få utført en juridisk vurdering av lovligheten av opprettelsen og at saken måtte være klar til endelig avgjørelse i første kommunestyremøte i 2020. Det ble valgt medlemmer til utvalget.

I sak PS 19/54 (Budsjett 2020 – økonomiplan 2020-2023) ble det som et av punktene vedtatt noen endringer i drifts- og investeringsbudsjettet. Under punkt 5 ble det blant annet vedtatt at ordførers stilling reduseres til 50 % med virkning fra 1. mars 2020.

Den delen av PS 19/54 som gjelder ordførers stillingsprosent og PS 19/59 er av minst tre kommunestyremedlemmer krevd at lovlighetskontrolleres, jf. kommuneloven § 27-1 første ledd.

Ørland kommunestyre tok i møte 30. januar 2020 sak PS 20/12 stilling til kravet. Det fremkommer av protokollen at det ble votert over kravet og at «Lovlighetskontrollen falt med 8 mot 27 stemmer.» Det må man tolke som at kommunestyret opprettholdt sine vedtak (PS 19/54 og PS 19/59).

Det ble i samme møte, i sak PS 20/17, vedtatt å oppnevne et arbeidsutvalg som skal utarbeide forslag til forskrift om stillingsandeler til politisk ledelse og godtgjøring til politisk ledelse i Ørland kommune. Utvalget skal ta utgangspunkter i noen gitte stillingsandeler og gitt godtgjøringsprosent. Forslaget skal legges frem til behandling i kommunestyremøte 13. februar 2020.

I sak PS 20/11, fortsatt i samme møte, vedtok kommunestyret følgende om hovedutvalg for Strategi og drift:

Kommunestyret stadfester vedtak i saken om hovedutvalg for drift og strategi fra kommunestyremøte 13. desember.

Alle saker som ellers hadde blitt sendt til formannskapet skal sendes til hovedutvalg for drift og strategi.

Alle saker som etter lov må behandles i formannskapet sendes dit etter behandling i utvalget.

Om krav om lovlighetskontroll av sak PS 19/54

Kommunestyret har i sitt møte 30. januar 2020 gjennom sin votering over lovlighetskontrollen sagt at vedtaket om at ordfører skal ha en stillingsprosent på 50 % fra 1. mars 2020 fortsatt gjelder, men de har også oppnevnt et utvalg som skal utarbeide et forslag om blant annet stillingsandeler til politisk ledelse, inkludert ordfører, som senere skal legges frem for votering.

Dersom kommunestyret opprettholder sitt vedtak PS 19/54, så skal saken sendes til Fylkesmannen for avgjørelse. Vi tolker imidlertid protokollene fra møtet 30. januar 2020 som at PS 19/54 derimot endres: avgjørelsen er ikke lenger at ordfører skal ha 50 % stilling, men en forskrift om blant annet stillingsandeler for politisk ledelse skal utarbeides av et utvalg som senere skal legge denne frem for avgjørelse av kommunestyret. Vilkårene for at Fylkesmannen foreta en kontroll av lovligheten av PS 19/54 er ikke til stede og vi foretar derfor ingen lovlighetskontroll av PS 19/54.

Dersom det er slik at kommunestyret mener at vedtaket om stillingsprosent til ordføreren i sak PS 19/54 er «opprettholdt», jf § 27-1, må det klargjøres før saken oversendes til Fylkesmannen igjen. Forholdet mellom vedtaket om stillingsprosent i PS 19/54 og vedtaket om oppnevning av utvalget i sak PS 20/17 må i tilfelle også redegjøres for.

Om krav om lovlighetskontroll av vedtak 19/59

I kommunestyremøtet 12. desember 2019 ble blant annet følgende vedtak fattet:

PS 19/59:

Ørland kommunestyre oppretter et nytt hovedutvalg «Hovedutvalg for Strategi og Drift. Det er naturlig at dette vil føre til debatt om både ordfører og formannskapetets rolle som institusjoner i demokratiet. Flertallet velger på tross av dette å opprette utvalget for å ivareta demokratiets og det politiske flertallets mulighet til å lede Ørland kommune i tråd med flertallets ønske.

Vi skjønner at det kan være en utfordring å forstå dette, men det er viktig å fremheve at politikk handler om styring og makt til å lede. Flertallet anser det ikke som mulig å få dette til på ønsket måte i dagens situasjon.

Formålet med utvalget er å og flertallet i Ørland kommunestyre et utvalg som ledes av flertallet, som styrer saksliste og debatt i utvalget, som ledes av den flertallet velger, og som får tildelt politiske arbeidsoppgaver som skal utføres mellom møter. Hovedutvalget skal innenfor rammen av kommuneloven overta oppgaver som ikke trenger å ligge i Formannskapet.

- 1. Det opprettes Hovedutvalg for Strategi og Drift*
- 2. Det skal bemannes med 7 representanter?*
- 3. Det bes om at rådmann får utført en juridisk vurdering av lovligheten av opprettelse av et slikt utvalg og hvordan delegasjon bør utformes slik at den ikke kommer i konflikt med kommuneloven.*
- 4. Rådmannen legger også frem sak på endringer i øvrige reglementer som må endes i tråd med dette vedtaket.*
- 5. Saken må være klar til endelig behandling i første kommunestyre i 2020.*

Følgende medlemmer ble valgt til Hovedutvalg for strategi og drift:

(...)

I sak PS 19/59 ble det altså vedtatt å opprette et nytt hovedutvalg for Strategi og Drift. Det ble vedtatt at rådmannen skulle få utført en juridisk vurdering av lovligheten av opprettelsen og at saken måtte være klar til endelig avgjørelse i første kommunestyremøte i 2020.

I sak PS 20/11 gjennomgikk rådmannen hva han hadde funnet ut om lovligheten av et slikt utvalg og hvordan delegasjonen bør utformes. Kommunestyret vedtok følgende :

Kommunestyret stadfester vedtak i saken om hovedutvalg for drift og strategi fra kommunestyremøte 13. desember.

Alle saker som ellers hadde blitt sendt til formannskapet skal sendes til hovedutvalg for drift og strategi.

Alle saker som etter lov må behandles i formannskapet sendes dit etter behandling i utvalget.

Formuleringene i vedtakene PS 19/59 og PS 20/11 samsvarer ikke helt, men helhetsinntrykket av formuleringene sett under ett må være at vedtaket i sak PS 19/59 ikke er det endelige vedtaket om opprettelsen av Hovedutvalg for Strategi og Drift. Vedtaket i PS 19/59 må tolkes som et oppdrag til rådmannen om at lovligheten av et slikt utvalg skal utredes før det skal endelig avgjøres i første kommunestyremøtet i 2020. Det endelige vedtaket ble fattet i sak PS 20/11.

Vedtaket i sak PS 19/59 er derfor ikke et endelig vedtak. Det fremkommer i kommuneloven § 27-2 at endelige vedtak kan lovlighetskontrolleres, jf første ledd bokstav a. Andre prosessledende avgjørelser enn avgjørelser om inhabilitet og vedtak om åpne/lukkede dører kan ikke lovlighetskontrolleres, jf bokstav b.

Vilkårene for å gjennomføre en kontroll av lovligheten av sak PS 19/59 er derfor ikke oppfylt, og vi kan derfor ikke kontrollere lovligheten av PS 19/59.

Annet

Med oversendelsen fra Ørland kommune 4. februar 2020 fulgte et nytt brev fra de samme representantene som krevde den opprinnelige lovlighetskontrollen, det nye brevet skulle være et tillegg til kravet om lovlighetskontroll. Brevet skal være utformet dagen etter kommunestyremøtet der lovlighetskontrollen ble tatt stilling til (i brevet fra kommunen står det at tilleggsbrevet skal være datert 31.12.20, vi legger til grunn at det menes 31.01.20).

Brevet fra representantene inneholder et krav om kontroll av lovligheten av nye vedtak fattet av kommunestyret 30. januar 2020, PS 20/11 og PS 20/17. Kommunestyret må etter kommuneloven § 27-1 først selv ta stilling til lovligheten, før de eventuelt sendes til Fylkesmannen dersom vedtaket opprettholdes. Vi sender derfor kravet om kontroll av PS 20/11 og PS 20/17 tilbake til Ørland kommune for vurdering i kommunestyret. Vi bemerker at det i brevet/kravet om lovlighetskontroll datert 31. januar 2020 ikke fremkommer hvem som er avsender. Det er et vilkår at minst tre medlemmer av kommunestyret stiller seg bak kravet om lovlighetskontroll av et vedtak. Kommunestyret kan også være oppmerksom på bestemmelsen som sier at det er det endelige vedtak som kan lovlighetskontrolleres etter § 27-1, jf § 27-2.

Med hilsen

Kjetil Ollestad (e.f.)
leder juridisk seksjon
Kommunal- og justisavdelingen

Ingrid Gjelten
Seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent